

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

| | |
|---------------------------------------|--|
| 1.1 Instituția de învățământ superior | Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca |
| 1.2 Facultatea | Chimie și Inginerie Chimică |
| 1.3 Departamentul | Chimie |
| 1.4 Domeniul de studii | Inginerie chimică |
| 1.5 Ciclul de studii | Licență |
| 1.6 Programul de studiu / Calificarea | Inginerie chimică – trunchi comun / diploma in inginerie chimica |

2. Date despre disciplină

| | | | | | |
|--|---|---------------|---|-------------------------|----|
| 2.1 Denumirea disciplinei | Chimie anorganică -CLR2023 | | | | |
| 2.2 Titularul activităților de curs | Lect. univ.Dr. Albert Soran | | | | |
| 2.3 Titularul activităților de seminar/laborator | Seminar : Lect. univ.Dr. Albert Soran (4 gr.) Laborator: Lect. univ.Dr. Albert Soran (4 gr.), Dr. Alexandru Lupan (3 gr.), Lect. univ.Dr. Dragos Marginean (1 gr.) | | | | |
| 2.4 Anul de studiu | I | 2.5 Semestrul | 2 | 2.6. Tipul de evaluare | E |
| | | | | 2.7 Regimul disciplinei | Ob |

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

| | | | | | |
|--|-----|--------------------|----|-----------------------|---------|
| 3.1 Număr de ore pe săptămână | 7 | Din care: 3.2 curs | 3 | 3.3 seminar/laborator | 1 / 3 |
| 3.4 Total ore din planul de învățământ | 98 | Din care: 3.5 curs | 42 | 3.6 seminar/laborator | 14 / 42 |
| Distribuția fondului de timp: | | | | | ore |
| Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe | | | | | 28 |
| Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren | | | | | 14 |
| Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri | | | | | 25 |
| Tutoriat | | | | | 4 |
| Examinări | | | | | 6 |
| Alte activități: | | | | | - |
| 3.7 Total ore studiu individual | 77 | | | | |
| 3.8 Total ore pe semestru | 175 | | | | |
| 3.9 Numărul de credite | 7 | | | | |

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

| | |
|-------------------|---|
| 4.1 de curriculum | <ul style="list-style-type: none"> • Nu este cazul |
| 4.2 de competențe | <ul style="list-style-type: none"> • Nu este cazul |

5. Condiții (acolo unde este cazul)

| | |
|--|---|
| 5.1 De desfășurare a cursului | <ul style="list-style-type: none"> • Studenții se vor prezenta la curs cu telefoanele mobile închise |
| 5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului | <ul style="list-style-type: none"> • Respectarea normelor de conduită și a normelor protecției a muncii • Studenții se vor prezenta la seminar/laborator cu telefoanele mobile închise • Studenții se vor prezenta în laborator cu halat, manusi, cărpă de |

| | |
|--|---|
| | <p>laborator.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studenții nu pot lăsa nesupravegheată o instalție în funcțiune • Predarea referatului de laborator se va face cel târziu în săptămâna următoare desfășurării efective a lucrării • Pentru predarea cu întârziere se penalizează cu 0,5 puncte/zi • Este interzis accesul cu mâncare în laborator |
|--|---|

6. Competențele specifice acumulate

| | |
|--------------------------------|---|
| Competențe profesionale | <ul style="list-style-type: none"> • Definirea noțiunilor, conceptelor, teoriilor și modelelor de bază din domeniul chimiei și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Utilizarea cunoștințelor de bază din domeniul chimiei pentru explicarea și interpretarea fenomenelor chimice • Dobândirea noțiunilor de bază din domeniul chimiei nemetalelor și metalelor, pentru înțelegerea aspectelor legate de structura, proprietățile și aplicațiile combinațiilor acestor elemente. • Abilitatea de a recunoaște tipurile de compuși din chimia anorganică și aplicațiile practice ale acestora, capacitatea de a identifica și utiliza proprietățile chimice ale acestora în sinteza unor alte clase de compuși anorganici. |
| Competențe transversale | <ul style="list-style-type: none"> • Executarea sarcinilor solicitate conform cerintelor precizate și în termenele impuse, cu respectarea normelor de etica profesională și de conduită morală, urmând un plan de lucru prestabilit • Rezolvarea sarcinilor solicitate în concordanță cu obiectivele generale stabilite prin integrarea în cadrul unui grup de lucru • Informarea și documentarea permanentă în domeniul sau de activitate în limba română • Preocuparea pentru perfecționarea rezultatelor activității profesionale prin implicarea în activitățile desfășurate |

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

| | |
|---------------------------------------|---|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | <ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studenții cu noțiunile de bază, conceptele, teoriile și modelele de bază din domeniul chimiei anorganice |
| 7.2 Obiectivele specifice | <ul style="list-style-type: none"> • Însusirea teoriilor care explică variația proprietăților fizice și chimice și a reactivității compusilor anorganici. • Însușirea cunoștințelor de primă importanță din chimia nemetalelor și metalelor, cu accent pe discutarea aspectelor structurale, a proprietăților fizice și chimice, respectiv a metodelor generale de obținere. • Dobândirea cunoștințelor privind structura compusilor anorganici, proprietăți caracteristice, legătura metalică, obținerea metalelor de tip: s, p și d, clasele de compuși și proprietățile acestora, dezvoltarea capacității de rezolvare de probleme. |

8. Conținuturi

| 8.1 Curs | Metode de predare | Observații |
|--|---|------------|
| 8.1.1. Originea și formarea elementelor chimice în Univers. Combustia nucleară. Reacții de fuziune și fisiune nucleară. Abundența elementelor în Univers și pe Terra. Factori care influențează stabilitatea nucleară. Tipuri de reacții nucleare. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.2. Locul elementelor metalice, nemetalice și metaloide în sistemul periodic. Clasificări ale elementelor. Caracteristici generale ale nemetalelor comparativ cu cele ale | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |

| | | |
|---|--|--|
| metalelor. Proprietati periodice (raze ionice, metalice, covalente, van der Waals, energii de ionizare, afinitate pentru electroni, electronegativitate, polarizare, polarizabilitate). Teorii privind formarea legaturii chimice (MLV, TOM, reamintire), structuri Lewis si modelul VSEPR | | |
| 8.1.3. Forte intermoleculare si efectul lor asupra proprietatilor fizice (puncte de topire si de fierbere, etc.). Legatura metalica. Legatura ionica (raze ionice, densitatea de sarcina). Hidratarea ionilor (aquacomplecsi si oxoanioni) | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.4. Clasificarea substanelor solide. Sisteme cristaline. Impachetari compacte si politipuri structurale. Grad de ocupare, grad de apartenenta, coordonate fractionare si proiectii pentru celulele elementare tipice (F, I, P). Goluri in retele cristaline. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.5. Clasificarea structurala a compusilor cristalini. Retele tipice pentru compusi binari (fluorina, clorura de sodiu, etc.) si ternari (spinel si perovskit). Raport raze ionice. Solutii solide (formarea aliajelor). | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.6 Termodinamica anorganica (entalpii de formare, energii de legatura, entalpia de retea, entalpia de dizolvare). Variatia energiei libere Gibbs - criteriul de spontaneitate. Termodinamica formarii compusilor ionici, ciclul Haber-Born. Stabilitatea compusilor, factori termodinamici vs. factori cinetici. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.7. Teoria acizilor si bazelor (Arrhenius, Bronsted Lewis, HSAB, sistem-solvent). Parametrii cantitativi ai aciditatii. Factori care influenteaza aciditatea. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.8. Reactii redox si potentiiale standard. Cuplu redox. Seria electrochimica. Factori care influenteaza potentiialele de electrod. Ecuatia lui Nerst generalizata. Pile si spontaneitatea reactiilor redox. Diagrame Latimer si diagrame Frost. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.9. Chimia elementelor. Proprietati fizice si chimice ale hidrogenului. Metode de obtinere (scara de laborator si industriale) , utilizari. Combinatii binare ale hidrogenului cu elementele din SP, clasificare, proprietati chimice si metode generale de obtinere. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.10.Chimia elementelor. Metode generale de obtinere a metalelor. Proprietati fizice si chimice ale elementelor din grupa 1 si 2. Metode de obtinere, utilizari. Principalele clase de compusi si proprietatile acestora. (oxizi, peroxizi, superoxizi, hidroxizi, carbonati azotati, sulfati) | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.11. Chimia elementelor. Proprietati fizice si chimice ale elementelor din grupa 13 si 14. Metode de obtinere, utilizari. Principalele clase de compusi si proprietatile acestora. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.12. Chimia elementelor. Proprietati fizice si chimice ale elementelor din grupa 15 si 16. Metode de obtinere, utilizari. Principalele clase de compusi si proprietatile acestora. | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.13. Chimia elementelor. Proprietati fizice si chimice ale elementelor din grupa 17 si 18. Metode de obtinere, utilizari. Principalele clase de compusi si proprietatile acestora | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| 8.1.14. Chimia elementelor. Proprietati fizice si chimice ale elementelor din grupa 3-12 Metode de obtinere, utilizari. Principalele clase de compusi si proprietatile acestora | Prelegerea; Explicația Conversația, Descrierea | |
| Bibliografie obligatorie | | |

- [1.] D.F.Shriver, P.W.Atkins, C.H.Langford, *Chimie anorganică*, Ed. Tehnică, Bucureşti, 1998.
[2.] Gh.Marcu, *Chimia modernă a elementelor metalice*, Ed. Tehnică, Bucureşti, 1993.
[3.] M. Andruh, I. Haiduc, V. Pop, *Chimie generală și anorganica*, 2010.

Bibliografie optională

- [4.] Maria Curtui, *Chimie anorganica – combinatii complexe*, UBB, Cluj-Napoca, 1990.
[5.] P. Atkins, T. Overton, J. Rourke, M. Weller, F. Armstrong, M. Hagerman, *Inorganic Chemistry*, W.H.Freeman&Co., New-York, 2010, 5th ed.
[6.] G.R-Canham, T.Overton, *Descriptive Inorganic Chemistry*, W.H.Freeman&Co., New-York, 2010, 5th ed.
[7.] G.L. Miessler, P.J.Fischer, D. A. Tarr, *Inorganic Chemistry*, Pearson Education, 2014, 5th ed.

| 8.2 Seminar / laborator | Metode de predare | Observații |
|---|---|------------|
| 8.2.1. Protecția muncii și reguli generale. Borul. Obținerea acidului boric. | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.2. Hidrogenul, metode de obținere, proprietăți fizice și chimice. | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.3. Azotul. Amoniacul și combinațiile oxigenate ale azotului. Metode de obținere, proprietăți fizice și chimice | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.4. Oxigenul. Ozonul. Apa oxigenată. Metode de obținere, proprietăți fizice și chimice | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.5. Sulful. Hidrogenul sulfurat. Combinatii oxigenate ale sulfului. Metode de obținere, proprietăți fizice și chimice | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.6. Clorul. Acidul clorhidric și oxoacizi ai clorului. Combinatii oxigenate ale clorului. Metode de obținere, proprietăți fizice și chimice | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.7. Fluorul, siliciul și carbonul. Acidul fluorhidric și scrierea pe sticla. Combinatii oxigenate ale carbonului. Metode de obținere, proprietăți fizice și chimice | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.8. Procedee de obținere a metalelor. Obținerea cuprului și plumbului, folosind ca agent de reducere carbonul. Reducere pe cale termică și respectiv umedă. Rafinarea electrochimica a cuprului. | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.9. Vanadiu – stări de oxidare. Variații de V(V) în funcție de pH-ul soluției. V(IV)-sinteză și reactivitate. Reducerea V(V) la V(II). Experiențe pentru V(III) și V(II). | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.10. Crom-stări de oxidare. Cr(VI)-compuși în funcție de pH. Sintiza alaunului de crom(III), $KCr(SO_4)_2 \cdot 12H_2O$. Sintiza $K_3[Cr(C_2O_4)_3]$. | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.11. Mangan – stări de oxidare. Sintiza $KMnO_4$. Proprietăți redox ale Mn(VII), Mn(IV) și Mn(II) | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.12. Amine complexe de cobalt(III) și cupru(II). Sintiza $[Co(NH_3)_6]Cl_3$. Sintiza $[Cu(NH_3)_4]SO_4 \cdot H_2O$ | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.13. Izo- și heteropoliacizi. Sintiza și studiu chromatografic al octamolibdatului de sodiu $Na_4[Mo_8O_26]$. Sintiza acidului dodecamolibdofosforic $H_3[PMo_{12}O_{40}] \cdot xH_2O$. | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; Experimentul | |
| 8.2.14. Oxizi metalici. Sintiza CuO . Sintiza Cu_2O . | Explicația, Conversația; Descrierea Problematizarea; | |

Bibliografie obligatorie

[1.] L.Ghizdavu, M. Rusu, M. Somay „Lucrari practice de chimie anorganica, Universitatea Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca, 1984.

Bibliografie optională

[2.] M. M. Venter, „101 Synthesis: Inorganic Compounds”, Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, 2005.

[3.] M. M. Venter, „101 Synthesis: Coordintion Compounds”, Casa Cartii de Stiinta, Cluj-Napoca, 2006.

[4.] L.Ghizdavu, „Chimia metalelor. Lucrări practice, Universitatea Babeş-Bolyai”, Cluj-Napoca, 1972.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- Prin insusirea conceptelor teoretico-metodologice si abordarea aspectelor practice incluse in disciplina Chimie Anorganica studentii dobandesc un bagaj de cunostinte consistent, in concordanța cu competențele parțiale cerute pentru ocupatiile posibile prevazute in Grila 1 – RNCIS

10. Evaluare

| Tip activitate | 10.1 Criterii de evaluare | 10.2 metode de evaluare | 10.3 Pondere din nota finală |
|------------------------------------|--|---|--|
| 10.4 Curs | <p>Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la curs</p> <p>Rezolvarea corectă a problemelor</p> | <p>Examen scris – accesul la examen este condiționat de prezența la laboratoare și seminarii în proporție de minim 90%, (e permisă maxim o absență), de susținerea coloquiului de laborator și prezentarea referatelor de laborator corespunzătoare tuturor lucrărilor practice</p> <p>Intenția de frauda la examen se pedepsește cu eliminarea din examen.</p> <p>Frauda la examen se pedepsește prin exmatriculare conform regulamentului ECST al UBB</p> | 80% |
| 10.5 Seminar/laborator | <p>Corectitudinea răspunsurilor – însușirea și înțelegerea corectă a problematicii tratate la seminar/laborator</p> <p>Calitatea referatelor pregătite</p> <p>Activitatea desfășurată în laborator</p> | <p>Referatele de laborator corespunzătoare tuturor lucrărilor practice.</p> <p>Colocviu laborator – test – se susține în săptămână a opta și ultima săptămână de activitate didactică</p> | 20% |
| 10.6 Standard minim de performanță | | | <ul style="list-style-type: none"> Nota 5 (cinci) atât la coloquiul de laborator cât și la examen conform baremului |

Data completării

.....11.05.2015.....

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

.....

.....11 mai 2015.....

Semnătura directorului de departament

Prof. Dr. Cristian Silvestru